

Plastic Peuken Collectief

#nofilterplease #plasticpeukmeuk #cleanthebutt #buttwwhy #buttwwhyplastic

Een campagne om de vervuiling van zwerfpeuken in Nederland te stoppen.

**PLASTIC
PEUKEN
COLLECTIEF**

Inhoud:

1. Aanleiding	5. Funding
2. Doelstellingen	6. Team
3. Acties	7. Media-aandacht
4. Blik op de toekomst	

Aanleiding

Samenwerkingsverband

In 2018 ontstond een netwerk rond de aanpak van plasticvervuiling. De momenteel ruim 60 organisaties komen meerdere keren per jaar samen. Doelen: de lijnen kort en de agenda's gesynchroniseerd houden. In 2019 besloot een aantal deelnemers de krachten te bundelen om een enorme en enorm onderbelichte vorm van vervuiling aan te pakken: zwerfpeuken. Het collectief was geboren. In 2020 noemden we onszelf het *Plastic Peuken Collectief (PPC)*.

Sigarettenpeuken

Sigarettenpeuken vormen het grootste deel van het zwerfafval wereldwijd (1). In Nederland belandt er elk jaar 10 miljoen kilo sigarettenpeuken op straat. Daarvan belandt 2 miljoen kilo in onze beken, grachten, rivieren en de Noordzee (2). Het merendeel van de filters die achterblijven in de zwerfpeuken zijn gemaakt van cellulose acetaat (3). Dat is plastic. Daarmee dragen zwerfpeuken direct bij aan het plastic probleem in onze oceanen. De filters zijn schadelijk gebleken voor zowel aquatische organismen als planten op het droge (4, 5, 6). Op het land vormen weggegooide sigarettenpeuken een steeds groter risico voor het ontstaan van bosbranden (7). Peukenvervuiling is ook een esthetisch probleem. Locaties met peukenvervuiling zijn onaantrekkelijk en geen visitekaartje voor gemeenten.

Doelstellingen

Het Plastic Peuken Collectief wil dat de vervuiling van plastic peuken ophoudt.

Wij zien graag..

- 1) **Een verbod op plastic in sigarettenfilters**
- 2) *Een reële en objectieve berekening opruimkost per peuk onder de Europese SUPD / UPV richtlijnen die komende jaren in NL worden geïmplementeerd*
- 3) *-70% minder plastic sigarettenpeuken in het milieu tegen eind 2023*

Verantwoordelijkheid industrie en overheid

We geloven niet dat bewustwordingscampagnes een oplossing zijn. We willen dat de overheid ingrijpt. Hoofddoel is een verbod op plastic sigarettenfilters, de enige effectieve manier om de enorme vorm van plasticvervuiling te stoppen. Daarvoor is nieuw beleid nodig. Daarbij willen we dat de tabaksindustrie de daadwerkelijke kosten voor het opruimen van sigarettenpeuken betaalt: een klus die enorm lastig is gebleken. Voor iedere sigaret die in het milieu ligt moet een sterke heffing worden betaald door de tabaksindustrie en die heffing moet ten goede komen aan een zwerfpeukenvrije leefomgeving. Wij zien de aankomende UPV (Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid) richtlijnen vanuit de Europese Commissie daarom graag zo realistisch mogelijk ingevoerd in Nederland. Omdat een verbod op plastic sigarettenfilters op korte termijn niet realistisch is zien wij in de tussentijd graag dat de overheid als doelstelling stelt om 70% minder plastic peuken in het milieu te realiseren. De tabaksindustrie kan een belangrijke rol spelen in het behalen van die doelstelling.

Bewustwording brede publiek

Het is nauwelijks bekend dat sigarettenfilters plastic bevatten. Met de campagne maken we Nederlanders bewust van de enorme hoeveelheid giftig plastic dat jaarlijks via peuken op onze straten en in onze waterwegen belandt. Rokers hebben recht op die informatie, zodat ze een bewuste keuze kunnen maken. Zo veranderen we de sociale acceptatie van het weggooien van peuken op de grond en creëren we breed maatschappelijk draagvlak voor effectieve beleidsvorming.

Acties

2021 - Plastic PeukMeuk (#buttwhy / #buttwhyplastic)

In de zomer organiseren we onze derde landelijke actie: we zetten de vervuiling van plastic sigarettenfilters nog verder op de kaart bij het brede publiek, de regering en het ministerie. Honderden mensen staan klaar om belangrijke data over de omvang van het probleem te verzamelen.

2020 - Plastic PeukMeuk (#nofilterplease)

Op zaterdag 5 september werden in 18 gemeenten verspreid over het land peuken cleanups georganiseerd. Honderden vrijwilligers raapten die dag in totaal 142.000 peuken. Voorafgaand, tijdens en na het event werden peuken vastgelegd in een speciale challenge in de Litterati-app: op 31 december 2020 stond de teller op ruim 250.000 peuken. Tijdens het AO Circulaire Economie in december werden [op ons verzoek](#) Kamervragen over de vervuiling van peuken gesteld aan Staatssecretaris Van Veldhoven.

2019 - Clean the Butt

In 2,5 uur tijd haalden we met 40 deelnemers 51.000 peuken van het Museumplein, de Dam en het Leidseplein. We genereerden veel landelijke media-aandacht, bereikten duizenden mensen op straat met onze actie en informeerden de landelijke politiek.

Blik op de toekomst

Communicatieplatforms

Momenteel werken een professioneel webdesigner en webbouwer samen aan een online platform waar mensen en organisaties onze doelstellingen kunnen onderschrijven en we alle relevante informatie over de vervuiling van plastic peuken bundelen. De lancering vindt naar verwachting plaats in april. Ook zijn we, naast onze [Facebook-pagina](#), binnenkort actief op Instagram.

Politieke strategie - een reële en objectieve berekening opruimkost per peuk

Rond augustus 2021 zal het ontwerp Ministeriële Regeling (MR) voor zowel sigarettenfilters als verpakkingen gereed moeten zijn voor consultatie, zodat het 5 januari 2022 kan worden gepubliceerd en 5 januari 2023 in werking kan treden. Wij spraken in maart met de - vanuit het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat - verantwoordelijken voor het opstellen van de MR. Voor de zwerfvuil monitoring en kostenbepaling ligt de verantwoordelijkheid bij RWS. De data vanuit PPC kan aanvullend worden benut. De komende maanden blijven wij adviseren om een zo scherp mogelijk ontwerp MR te realiseren. Vanuit het [WHO-kaderverdrag](#) mag de overheid niet direct in overleg met de tabaksindustrie over de uitwerking van de MR. Het PPC sprak in aanloop naar de cleanup in 2019 met de voorzitter van de VSK (branchevereniging) maar heeft momenteel geen concrete plannen om met de industrie te overleggen. We sluiten echter toenadering in de (nabije) toekomst niet uit.

Politieke strategie - verbod op plastic sigarettenfilters en -70% plastic peuken in het milieu eind 2023

We bekijken en onderzoeken mogelijkheden om deze doelstellingen te behalen via beleidsmaatregelen, zoals bijvoorbeeld het opvallend kleuren van sigarettenfilters.

Funding

Plastic PeukMeuk 2020 werd ondersteund door Plastic Smart City Amsterdam. In 2021 zoeken we gezamenlijk naar nieuwe funding voor zowel de landelijke actie als de overkoepelende campagne.

Campagneteam

Het Plastic Peuken Collectief bestaat uit een enorm divers en complementair team van professionals van elf bezorgde NGO's en bedrijven. Deelnemende organisaties: [By the Ocean we Unite](#), [Seavents](#), [Sea Going Green](#), [Save Your Butt](#), [Recycling Network Benelux](#), [Ecomondo](#), [Peukenmeisje](#), [The Bamboo Brush Society](#), [Smyle](#), [Plastic Soup Surfer](#), [Straw by Straw](#).

Een greep uit de berichtgeving in de media

[2019 - Clean the Butt](#)

[2020 - Plastic PeukMeuk](#)

[2021 - Peuken](#)

Bronnen:

- 1. Ocean Conservancy - report 2019
- 2. Milieu Centraal
- 3. Novotny et al., 2009
- 4. Booth et al., 2015
- 5. Slaughter et al., 2011
- 6. Green et al., 2019
- 7. Government of Western Australia - Department of fire and emergencies services
<https://www.dfes.wa.gov.au/safetyinformation/fire/bushfire/Pages/cigarettebutts.aspx> [online july 2020]

N.B.: Dit is geen campagne tegen roken. Voor meer informatie over de gezondheidseffecten van roken verwijzen we naar het Nationaal Preventieakkoord.